

Durusataris, est Res quæ volvitur super Arborem antiquam, quæ fert Glandes.

Vel est *Lanugo* quæ pendet & involvitur in magnis Arboribus, sicut *Uva*.

Dux, Chymicis vocatur & Philosophorum, vid. *Duenec*.

Dynamis, significat Facultatem, Potentiam à qua Actio procedit. Vel ita describitur, quod sit Proprietas totius Substantiæ vel Essentiæ. *Galen*.

Dyota, vide *Diota*. *Lex. Brun.*

Dys, Particula aliis vocabulis præfigi solita, notat Imperfectionem, Difficultatem, Malignitatem, vel tale quid, in genere nil Boni, sed potius Malum quid significat, verbi gratiâ, *Dysenteria*, *Dysthymia*, *Dysuria*, &c. Vid. *Dieterich* Num. 215.

Dys. ita à Medicis præscriptum, legendum est *Dysentericum*.

Dysenterica herba, *Astaris flore luteo*, *Conyzæ Medica*. Germ. *Ruhraut* / vid. *Herb.*

Dys, i. e. Occasus. Usurpatur de Astris, Sole, Luna & reliquis. vid. *Lind.*

Dysoneiros, est epitheton, quod significat Insomnia perturbans, Somnum per Insomnia molesta inquietum reddens. Legitur apud *Dioscorid.* Lib. 5. cap. 7. de Vino novo &c.

Dysrachitis, est Nomen Emplastri apud. *Gal.* Lib. 5. de C. N. P. G. cap. 3. valet ad Fistulas, callosos Sinus &c.

E.

Arsen, dicitur *Cinamomum*. Germ. *Zimmet*.

Ebanus, *Ebenus*, *Ebus*, & *Ebirus*, est Lignum nigrum, non habens lineationes, sed in soliditate & subtilitate sua est similis Cornu; quando frangitur, mordicat linguam, & est styptici saporis, si ponitur super prunas, bonum perfert odorem. Ejus Rasura in vino cocta, *Collyria* præbet satis proficia. Germ. *Eben Holz*.

Ebel, est Juniperi, seu *Salviæ Semen*.

Ebenus seu *Hebenus* & *Ebenum* seu *Hebenum Lignum*, exoticum Lignum est, cuius Arborem depictam habet *Dominicus Chabreus*, vid. *Lignum Ebenum*.

Eboris Rasura, Germ. *Helfsenbein-Schabsel*. vid. *Rasura* seu *Scobs*.

Ebsemech, nomen est Argenti vivi ex Cambari, *Logn. Harm. Chym.* cap. 1. in *Th. Chym.* Vol. I. Pag. 728.

Ebullitio, dicitur species Effervescentiæ vel Elixionis, fortioris Materiæ liquidæ cum generatione Bullarum, à calore fortiori. Sumitur & pro Fermentationis gradu majori. Vid. *Fermentatio. Sign. A*.

Ebulus, *Chameæcte*, *Sambucus humilis*, Germ. *Attich* / vid. *Baccæ*, *Herb.* vel *Rad.*

Ebur, est Dens Elephantis, animalis quadrupedis, omnium Animalium terrestrium maximi, ex Regno Pegu, Germ. *Elephantd* / *Hessandt* / oder *Helfsenbein* / ex quo præparatur *Ebur ustum*, seu *Spodium ex Ebore*, & *Eboris Rasura*, Germ. *Gebrannt Helfsenbein* / oder *Helfsenbein-Schabsel*.

Ebur fossile, vid. *Unicornu fossile*. Germ. *Gegraben Helfsenbein*.

Ebur ustum seu *Spodium de Ebore*, Germ. *Gebrannt Helfsenbein*.

Ecalcidos, est nomen Mensis Octobris, item Fuligo pendens trabibus & parietibus ex fumo facta.

Ebolica, sunt Medicamenta, quæ Fœtum in partu difficiili expellunt. Item Medicamenta quæ Abortum concitant.

Eccatharticum, est Purgans per Exteriora, scil. per Poros cutis, competitque amaris & nitrosis. *Galen.* Lib. 5. de S. F. cap. 12. &c.

Ecchyloma, *Ecchylosis*, est Extractio seu Extractum. *Lex. Brun.*

Ecclesiastice Personæ, in Officio publico constitutæ, in quo satis habent quod agant circa Animarum salutem, Chymica Medicamenta præparare & vendere non licet. *Rolf. Chym.* pag. 15,

Eccoprotica, idem quod *Cathartica*.

○

Ecdœ-

- Ecdorios*, dicitur de Medicamentis urendi vim habentibus sive causticis, quæ cutem ab rodunt & exulcerant, quasi Excoriantia. *Dioscorid.* Lib. 3 cap. 70.
- Echecollon*, dicitur Medicamentum glutinosum & tenax, quod affectæ parti oppositum, extrinsecus firmiter adhæret, ut ipsum vinculo contineri non necesse sit. Idem distrahendo plurimum extendi potest. *Gorr.* in defin. pag. 162. meminit *Gal.* cap. 2. de iis, quæ in Med. t. 23.
- Echel*, id est, Sol, *Laur.* *Ventura de Lap.* *Philos.* cap. 30.
- Echeon*, vocatur Medicamen ad Visum, quod fit ex cinere Viperæ & Melle.
- Echeneis*, dicitur Piscis ænigmaticus & parabolicus in mari Philosophico Lapidis, de quo *Liba-v.* Tom. II. Oper. pag. 3, 27, 28.
- Echidna*, i. e. Vipera fæmina. Germ. Eine Natter/ das Weibgen/ das Weiblein.
- Echies Catuli*, seu *Filij Echidis*. Estque Echis Serpens, quæ à nobis dicitur eine Natter oder Otter. *Mart. Rul.* & *Lex. Brun.*
- Echioglossum*, *Ophioglossum*, Germ. Natter-Zunglein / vid. Herbas.
- Echinus*, *Ericius* & *Erinaceus*. Denotat duo genera præsertim Animalium, unum Terrestre aculeatum, alterum Marinum testaceum, videatur *Aldrov.*
- Ecbis*, id est Vipera masculus. Germ. Eine Natter/ das Männlein.
- Ecbium*, Germ. Øfsen-Zung / vid. Flores, Herbas seu Radices Buglossi.
- Ecipi Radix*, i. e. Marrubij Radix.
- Eclætos*, dicitur de forma Medicamenti arteriaci, Latinè *Lindus*. Offic. *Loch* seu *Looh*, vocatur & *Elegma*, in affectibus Arteriæ asperæ frequens. *Gal.* L. 7.
- Elegma*, sive *Lindus*, quem Arabes *Loch*, & *Lohoch* appellant, aliis *Illindus*, est Medicamentum internum, quod consistentiâ inter Syrum & Opiatam mediâ est, ex variis Thoracicis adversus Asperæ arteriæ & Pulmonum affectus, ut lingatur, concinnata. Germ. Eine dünne Lattiverge.
- Eclie*, i. e. Apoplexia, Germ. Der Schlag.
- Ecolpitare*, est Medicamen in Matricem mittere.
- Ecpbracticum*, est Medicamentum Incidens & Deobstruens, vid. *Incidentia*. Germ. Verdümmende Mittel.
- Ecpbraxis*, est alicujus Partis, per Medicamenta incidentia, deobstructio.
- Ecpfysma*, est Succus expressus: item *Fæces*, quæ ab expresso remanent.
- Ecpycica*, sunt Medicamenta Condensantia. Idem quod Incrasstantia.
- Ectillotica*, sunt Medicamenta, quæ Callos & Clavos absunt, Crinesque evellunt, & eradicant.
- Ectrotica*, sunt Medicamenta, quæ Abortum inferunt.
- Edes*, *Edez*, est Aurum ☽, Gold / *Electrum* & *Elempius*.
- Edic*, *Edich*, *Ebdanic*, est Mars ♂. Germ. Eysen.
- Edir*, id est, Chalybs seu Ferrum ♂. Germ. Stahl oder Eysen.
- Edulcoratio*, dicitur, quando calcinata Sale grava, Aquâ (ut plurimum calidâ) abluuntur, qua ablutione Sal inibi contentum Aquæ immiscetur. Vel dulcorare etiam dicitur, quando Potiones, addito Saccharo aut Syrupis convenientibus gratiore redduntur, Germ. Versüßung.
- Erbaten*, i. e. Helleborus, Germ. Nießwurz.
- Effetus*, sæpè accipitur pro Medicamentorum Utilitate, quam actu præstite runt in Corpore humano, *Scrib.* num. 19, 97, 75, 106. &c. Vid. *Lexicon Rhodii*.
- Effervescentia*, Terminus hodienum in Medicina receptissimus, denotatque interdum idem, quod Fermentatio. Medicamenta quoque composita effervescere dicuntur, ob contrarietatem simplicium ingredientium, *Scrib.* num. 45. &c.
- Efficacia*, idem quod Virtus, Potentia agendi in aliud. Hinc & *Efficax* dicitur Medicamentum aliquoties apud *Scribonium* vid. *Rhoæ Lex.* &c.
- Effides*, id est Cinis Plumbi. ni, vel Cerussa, *Mart. Rul.*
- Efforones*, sunt Maculæ, quæ oriuntur in superficie corporis, *Gal.*
- Egilops*, est Avena, Germ. Haber.

Eirion,

Eirion, Erion, Lanamillotam, & quidem succidam significat, Germ. Ungewachsene Wolle / quæ vim habet mitigandi & digerendi, præcipue ubi bene carminatae sunt; ob œsypum & succum fardium, quo imbutæ sunt.

El. ita à Medicis præscriptum, legendum est Eleatum seu Eleuarium.

Elaboratio, est Operatio manuaria, quâ res in substantia, eaq; potissimum materiali mutata elaboratur. Id enim nunc elaborare appellamus, cum remotis ignobilioribus materiae partibus, quæ seu obiter adhaerent, seu quovis modo adminiculum præbent essentiæ, præstantissimam elicimus. Itaque & maximè viget hic impuri à puro segregatio. Elaboratio aut est Solutio, aut Coadunatio. Hæc Mart. Rul. & Johns. Elaborationis Chymicæ vel Philosophicæ modos 6. vid. apud Libav. &c.

Elaeterides, sunt Cucumeres agrestes, tam ipse Fructus, quam ejus Herba. Item Elaeterides vocantur Cataputia.

Eleomeli, genus quoddam Resinæ Palmyris Syriæ familiare. Id ex vetustis arborum caudicibus manat pingue, unguinosum, crassius Melle, Resinâ tenuius. &c. vid. Lex. Brun. & Gorr.

Eleon, est Oleum, & simpliciter dictum, denotat Oleum Olivarum, hoc est Succum pingue ex Olivis maturis expressum. Trium enim generum Olea occurruunt in Medicina usitata: Olea destillata, expressa, coda per Infusionem & Coctionem.

Eleosaccharum, est Terminus Pharmaceuticus, denotans Mixturam destillati cum Saccharo, v. gr. Olei Æb. vel Æj. Sacchari ʒj. vel circiter. Videantur Schröd. Rolf. & alii Authores.

Eleosaccharum Cardiacum, v. Nuc. Meschat. ʒij. Ol. Cinamom. ʒj. Sacchari albissimi ʒxvij. M. F. i. a. ʒ.

Elaguir, est Vitriolum viride. Germ. Kupferswasser.

Elanula, est Alumen durissimum instar Ferri.

Elaphos, est Cervus seu Cerva. Germ. Hirsch.

Elaps & Elops nomen est Serpentis, cuius meminit ex Aëtio Forestus Lib. 30. Obs. 18. in Schol.

Elasac, i. e. Amoniacum, scil. Sal, Θ*cum.

Elasma, in genere denotat Laminam, videatur Lamina, in specie verò significat Fistulam Clysteris quæ Ano immittitur, demonstrante Linden.

Elasmatis, est Plumbum ustum. V. Germ. Gebrannt Blei.

Elasson, Elatton, est Vinum exiguum, vel minus seu tenuius, vid. Dieter. vel Rhodii, Lex. Scribon.

Elaterium, est Succus ex fructu Cucumeris Afinini expressus & ad consistentiam Extracti inspissatus. Sed latè erit idem omne Medicamentum forte quod Alvus purgando subducitur. Germ. Ein stark purgierend Mittel von twischen Cucumern.

Elatine, vid. Herb. Heder. terrestris, Germ. Gundelsreben.

Elatium, vocatur Semen quoddam, quod circa Arborem Pálmarum nascitur.

Eleagnon, est Agnus castus, vid. Semen Agni casti. Johnson.

Electio, quid significat notum est. Est vero præsertim circà usum & præparationem Remediorum Diætæ, Pharmaciæ, & Chirurgiæ maximè necessaria Electio, uti patet ex Methodo Medendi. Ita aliquando propter Consuetudinem eligendus Cibus & Potus paulò deterior, Hipp. 2. aph. 38. De Electione simplicium Medicamentorum, vid. Weckeri Antidotar. General. Lib. 1. cap. 1. seq.

Electrodes, Succino similis, usurpavit Hippocrates de Alvo dejiciente Succino similia, hoc est, excretione Alvi splendicante & relucente, Lib. 4. Epid.

Electrum, est Carabe seu Succinum. Germ. Augstein.

Electrum immaturum minerale, Helmont. Mineram δ nii intelligit, & Paracelsus δ, & Electrum maturum δ.

Electrum quoque est Aurum δ, cui insunt quinque partes Argenti. Vid. Mart. Rul. fol. 193.

Eledrum, etiam est Regulus & nii compositus cum aliis Metallis, vid. Rolf. Chim. fol. 400.

Eledrum majus, præparatur ex & nii & ♂ tis electi aa. ♂j. optimè mixtis addantur ♀, ♀, ♂, & ♀ rii aa. 3ij. ① tri 3ij. &c. vid. Rolf. Ghym. fol. 403.

Eledrum minus, præparatur ex &, ♀, ♂, ♂ & ♂ &c. vid. Rolf. Chim. fol. 401.

Eledrum Theophrasti, est Mixtura compositi Metalli ex omnibus septem Planetis in unum corpus colliquatio. Mart. Rul.

Eleduarium seu Electarium, & est Medicamentum Syrupo & Eclegmate crassius, & est Confectio ex Speciebus, Pulpis, Gummis, Syrupo vel Melle excepta, consistentia Conservæ instar crassæ. Estque simplex vel composita simplex tantum ex Pulta Cassiae, Tamarindorum, vel Prunorum constat: composita vero ut plurimum ex Speciebus, Pulpis, Succis condensatis, Gummis &c. quæ Melle vel Syrupo excipiuntur. **Eleduaria**, sunt Digerentia, Laxantia, Purgantia, Confortantia, Stomachica, Alexipharmacæ &c. Germ. Latverge oder Confectiones.

Elei seu Elixir, vid. Elixir. Mart. Rul.

Elelispacon, est Salvia, Germ. Salben / vid. Herbas.

Elementa seu Principia, sunt Corpora simplicissima, quæ nec ex se invicem sunt, neque ex aliis, ex quibus sunt omnia, & in iisdem resolvuntur. Elementa quibusdam dicuntur quinque, Spiritus ☰, Sal ☱, Sulphur ☲, Aqua △, & Terra □, quorum postrema duo passiva, cætera activa dicuntur, alii enumerant tria, Salem ☱ em nempe, Sulphur ☲, & Mercurium ☶ um, minus tamen recte. Peripateticorum Schola quatuor existere docet, Ignem Δ scil. Aërem □, Aquam △ & Terram □. Verum istæc Elementa omnia sunt ex aliis composita, propterea ex eorum Elemento quippiam constare, idem est quasi dices, Arborem ex radice, trunco, ramis, foliis, floribus &c. esse compositam &c. vid. Gal. Hippocr. Libæv. Mart. Rul. Willis. & alii Authores. Sign. ☰ ☱ ☲ ☶.

Elementum Δnis ♀ ris seu Ens ♀ ris sumitur pro Oleo Sulphuris ex Cupro &c. vid Johnson.

Elami seu Elami Gummi, Lachryma Oleæ Æthiopicæ, seu Sylvestris, sive Refina, aut Lachryma pellucida, albicans, cum stavis particulis intermixta, in Massam redacta, suavem accensa halans suffitum, venit ex Æthiopia, ubi ex arbore manat, quam Oleam nonnulli volunt, alii Cedrum, alii Arborum Kakunam Ghakam, alii aliam Arborem, dicitur & Elemni, Germ. Gummi von wilden oder Æthiopischen Oehlbäumen.

Elenptis, Ezeph, est Aurum. ☰ Germ. Gold.

Elenium, vide Enula, seu Radices Enulæ. Germ. Mandt.

Eleomeli, est Oleum dulce valde spissum, sicut Mel, & extrahitur de quadam Arbore.

Eleon, i. e. Oleum, ut ♂ Olivarum.

Eleosaccharum, vid. Elæosaccharum.

Eleoselinum, vide Apium vulgare, seu Sem. Apii vulg.

Elephantinus, nomen est Emplastri, quod habet Cerusæ partes 30. Ceræ partes 45. Olei geminam, △æ sextarium. Est autem Compositio percandida, ideoque Elephantina nominatur. Habetur apud Aëtium gemina, Gorr. p. 33.

Elephas, Elephantus & Barrus, est nomen Animalis quadrupedis maximi, videatur Aldrov. & alii, 2. significat quoque Morbum, & quidem malignum, vid. Gal. Castellus, & alii, 3. quoque notat Chimicæ Aquam Fortem □ Germ. Schenck. Wasser / vid. Mart. Rul. 4. significat quoque Serpentem, vid. Aldrov. Hist. Serp. ac Drac. Lib. 1. cap. 1.

Elepodatum id est Limatum. Germ. Gefeilet.

Elersna, est Vena Argenti, vel Molybdæna.

Elesen, Elefer, i. e. Vitis. Germ. Weinstock.

Elesmatis, id est Plumbum ustum.

Eleti,

Eleti, Electi, Gazatti, i. e. Eupatorium. Germ. *Aub-Kraut*.

Elevatio, est Subtiliatio, quando partes spirituales à corporeis, subtile à crassis, non fixæ à fixis, instar fumi, vi Ignis elevantur, & à summitate Cappelli condensantur; & est humida vel sicca.

Elevatio humida, (vulgo communiore nomine Destillatio dicta) est partium humidarum, in halitus extenuatarum, à siccis & crassis subtiliatio.

Elevatio per latus, est quando humor è vase in Latus inclinato prolicitur.
Mart. Rul.

Elevatio per Retortam, est quando humor ex Retorta in recipiens propellitur.
Elevatio sicca, videatur Sublimatio.

Elbul, dicitur Fructus Juniperi. Germ. *Wacholder-Beer*.

Elicinum, in petris nascitur, & est Usnea. *Oribasius*.

Elidrion, est Mercurius & seu Rha, sive Rhaponticum.

Elidrium, est Gummi Mastix, etiam est Massa Metallica, parata ex duabus partibus Argenti, una parte Auri, & una parte Æris inter se mistis. *M.Rul.*

Elidrus, est Serpens magnus.

Elifon, est species quædam Aconiti, quæ apud *Avicennam Interfector Leopardi* vocatur.

Eligmata, sunt Medicinæ, vel Potiones calidæ. Germ. *Warme Tränke*.

Elimea, Elimma, Flima, i. e. Unguentum. Germ. *Eine Salbe*.

Eliotropia, (rectius Heliotropia) est nomen Gemmæ vel Lapidis præciosi, cuius mentio fit in *Ger. Dornei Tract. de Gemmarum struct. Th. Chym. Vol. I.* pag 487. ubi dicitur, quod gignatur ex Cœlo & Terra Martis cum Terra Lunæ. Aliter paulò ejus compositio traditur à *Lullio* in *Tract. Animæ transmutat. Vol. IV.* pag. 190.

Eliquatio, idem & videatur Colliquatio.

Elißum, dicitur Plumbum ustum. Germ. *Gebrandt Blei*.

Elitis, vocatur melior pars Squamæ Æris.

Elixatio, est quando Res coquendo emoliuntur. Germ. *Auffiedung*.

Elixatura, pro Sapa accipitur apud *Paulum*.

Elixir, Elei, id est Medicina, *Elixir Medicina* est incomparabilis conservanda vitæ & pellendis morbis dicata. Vel *Elixir* est Fermentum, cuius minima quantitas sui generis ingentem molem in pastam fibi similem penetrando conglutinat &c.

Elixir, est Medicamentum admodum vicinum Essentiis. Nam *Elixir* nihil aliud est, quam Essentia composita, adeo ut in quæ pluri mis inter se conveniant. Si enim ex uno vel pluribus simplicibus cum V per digestionem fiat extractio liquida, tunc vocatur Essentia: Ubi vero ex pluribus talibus simplicibus beneficio Spiritus Vini vel simplicis, vel cum quodam alio li quore compotiti extrahitur Essentia, & præterea in ista Essentia liquida dissolvuntur nonnulla ad augendas vires Medicamenti, sunt etiam ad modificandam ejusdem consistentiam, saporem &c. pro varietate scopi, tunc vocatur *Elixir*. Germ. *Ein Elixir*.

Elixir, etiam dicitur Philosophicus Lapis. *Robertus*.

Elixir, seu Effentia Camphoræ, est V camphoratus.

Elixir è Trono, vid. *Tronus*.

Elixir Romanum, est Elix. Polychrestum vel Propr. dulce.

Elixir, est vox Persica vel ab Arabica voce *Eleschier* sive *Elieschir* sive *Eleischis*, est que Essentia seu Tinctura alicujus rei per Spir. Vin. aut aliud simile extracta. Germ. *Essenz oder Tinctur*.

Elleborus, Elleborismus, pro *Helleboro* & *Helleborismo* ponitur, vid. Radices Hellebri albi & nigri.

Elenimi, vocatur Enula Campana.

Ellobos, dicitur de Seminibus quæ in siliquis continentur, ut *Fabæ, Phaseoli*, &c. *Gorr. ex Theophr. pag. 134.*

Elmele, i. e. Sal. Germ. *Salz*.

- Ellychniots*, est Linimenti genus apud Chirurgos. *Gatenus.*
Elnantes, sunt Lumbrici terrestres. Germ. *Regen-Würmb. Johni.*
Elmi, Elmige, significat Lumbricum. Germ. *Ein Regentwurm.*
Elminthes & Helminthes, sunt Vermiculi parvi in Intestinis, præsertim Recto, geniti. Germ. *Würmlein.*
- Eloanx, Elome*, est Auripigmentum. Germ. *Oppermendt.*
- Elopitinum, Dragantum, Plum. Mart. Rul.* Vid. *Vitriolum.*
- Elosmaris*, id est Plumbum ustum. Germ. *Gebrandt Blei.*
- Elpis*, id est Scoria ti. Germ. *Silber-Schlacken.*
- Ez, Ezimar*, id est Flos Æris. *Mart. Rul.*
- Ema*, id est Sanguis. Germ. *Bluth.*
- Ematica, Embasata*, sunt Inunctiones seu Salsamenta ad frigidum Stomachum.
- Ematites*, id est, Lapis Sanguineus, vid. *Lapis Hæmatites*, Germ. *Bluthstein.*
- Embophion & Embaphium*, est Acetabulum sive Vasculum, quo Medicamenta vel Alimenta induntur aut mensurantur. *Hippocr.* dicitur quoque *Atramentum* *Linden.*
- Embasis*, est Balnei species, in quo quis Aquâ calidâ lavatur, Germ. *Badt.*
- Embtoca, Embrocatio*, est Infusio, quam nos dicimus Fomentum.
- Embryonatum*, de re interno, quod præcellit, Spagyricè dicitur, ab origine specifica, ut embryonis ri, Lapidis &c. *Lex. Brun.*
- Embuba*, id est Canna seu Fistula. Germ. *Eine Röhre.*
- Emedia*, est Stupor Dentium, ex eis Ponticorum proveniens, ut comedendo *Poma Dioscorid.*
- Emedullo*, i. e. Cortice libero, Exentero. Germ. *Aufkernen.*
- Emetheses*, dicitur Vomitus vel Nausea. Germ. *Erbrechen/ oder Ekel.*
- Emeticum sive Vomitorium*, est Medicamentum, quod particulis suis irritativis Ventriculi fibras versus superiora contrahit, & quicquid Ventriculo molestem est, per os expellit. Conficitur ex Decoctis, Tincturis, Infusionibus &c. ideoq; ut plurimum in liquida forma propinatur, licet in Pilulis, ribus &c. etiam ægris porrigitur. Germ. *Span. Mittel/ oder Erbrechende Mittel.*
- Emetologia*, est Descriptio de Vomitorii. *Beschreibung von Span. Tranc.*
- Emina*, dicta est eo, quod sit Sextarii medietas. Continet autem Ciathos 9. *Serap.*
- Emina Italica*, continet Drachmas viginti sex. *xxxvi.*
- Emina Romana*, continet Drachmas viginti. *xxx.*
- Emmenagoga*, sunt Medicamenta Metenses carentia, hoc est, quod inter spatium unius Mensis fit. Germ. *Monatliche Zeit bewegende Mittel.*
- Emmoton*, est Medicamentum liquidum, quod peniculis vulnerariis vel linteis concerptis exceptum, Ulcerum sinibus injicitur.
- Emollientia*, sunt Medicamenta quæ calefaciendo, dissolvendo, dissipando & penetrando, partes molles reddunt.
- Empasma*, idem quod *Catapasma*, vid. *Catapasma seu Diapasma.*
- Empeiria*, seu *Empiria*, est Experientia in arte Medica summè necessaria, cui si Ratio accedit, erit Medicina perfecta. Germ. *Erfahrung.*
- Empetron Fuchsii*, est Ruta muraria seu parietum, Ger. *Mauer-Rauthen.* Vid. *Herb.*
- Empetron Trag.* vid. *Herb. Herniariæ, Bruch Kraut/ oder Tausend-Korn.*
- Empirica medicina*, vid. *Empeiria.* Sed præter hoc Secta olim fuit in Medicina, cuius Author fuit *Aoron Agrigentinus*, alii *Serapion*, qui neglectis Ratibus, posthabitâq; rerum Investigatione & Anatome, solis Experimentis nitebatur, & in incognitis Morbis ad Similes Affectus & Similia Remedia confugiebat. Floruit hac Secta potissimum apud Ægyptios, apud quos Teste *Herodeto*, singuli Morbi, singulos ferè Medicos habebant.
- Empirici*, sunt, qui Experimentis solummodo contenti sunt, neglectâ Ratione. Germ. *Landläuffer/ oder Markt Schreyer.*
- Empitisma, Emptisma*, est Fomentatio. Germ. *Eine Bähung.*
- Empl.* ita à Medicis præscriptum, legend, est Emplastrum.
- Emplastica*, idem quod Emplattomena.

Emplä-

Emplastrum, est Medicamentum externum, quod Linteo vel Pelli tenui indu-
ctum, cuti applicatur, eique tenacius adhaeret. Componitur vulgo ex
Oleis, aut iis, quae Olei consistentiam ferè habent, qualia sunt Axungiæ,
Medullæ, Butyrum, Mucilaginiæ; Item ex Tribus & Cera, aut iis, quae
ad Ceræ consistentiam accedunt, ut Resina, Pix, Gummi &c. cujus massa
adhuc calida in teretes & longas figuræ, sive Magdaleones cylindraceas for-
matur. Germ. Pfaster.

Emplastrum Basilicum, Nigrum & Regium, vid. Tryphonis.

Emplastrum viride, quod & Eychreum vocatur, vid. Tryphonis.

Emplattomena seu Emplastica, sunt Linimenta Cutis, poros ita constipantia & oc-
cludentia, ut vaporibus & effluviis sulphureis exitus denegetur.

Empyreuma, adustum quid significat. Est Crassamentum illud viscidum, quod in
aquis destillatis ad fundum subsidet, & Empyreuma dicitur. Lex. Blanckard.

Emulſio, est nomen Medicamenti liquidi & potulentij à junioribus inventi, quod
Lac colore æmulatur, ex Medulla Fructuum, Seminumve lactescientium,
contusorum & tritorum paratum, interveniente liquore appropriato, &
conveniente Syrupo vel Saccharo edulcorato, Germ. Ein Milchlein.

Encarpos, Fructuosus, in se Fructum habens, unde dicuntur Fructus, vel Poma,
quæ multum seminis in se habent, & hæc sunt Alvum subducētia. Hippocr. Lib. 2.

Encatisma, Encantisma, est Sessio in Aqua vel Balneo particulari, usque ad Um-
bilicum.

Enceris, Grumus Ceræ est Massa informis, quando liquata infunduntur morta-
rio in frigore. Galen. Lib. 2.

Encheiria, idem quod Encheiriss, est Traictatio manibus facta, vel si quis Nego-
tium aliquod propriâ manu aggreditur. Seu est Manus aggressio, Admi-
nistratio manuaria. vid. Hippocr. Libav. Cap. Hoffm. & alii.

Enchylos, quasidicatur insuccatus, udus, madidus. Gal. Lib. 4.

Enchyma, Infusionem significat. Ita Plenitudo quoad Vasa vocatur. Non so-
lum ad Sanguinis, verum etiam ad omnem Vasorum arte factorum reple-
tionem applicari potest, Gorr. pag. 124. vid. Infusio.

Enchyros, dicitur de eo, quod infunditur & instillatur, ut Fœnugræci deco-
ctum, Lac muliebre & alia Collyria liquida. Galen. Lib. de Remed. fac.
parab. cap. 10.

Enclymna, idem quod Clyster. vid. Clysma.

Endivia. Intybus, & Seris, Germ. Endivien. vid. Herb. vel Semen Endiviæ.

Enema, idem quod Clyster. Ibidis Ægyptiæ inventum, vid. Clysma.

Eneophillum & Ophioglossum, Germ. Natter Zunglein. Vid. Herbas.

Enfratica, & Enfractica, dicuntur, quæ facile corrumpuntur in Cibis.

Enisit, i. e. Anisum. Germ. Anis.

Eningium, vocatur Lignum Aloes. Germ. Aloe: Holz.

Enixum Sal, per illud intelligunt Sal quoddam ex Acido & Alcali particeps,
dicitur quoque Salneutrum, quia nec alcali verè est, nec acidum, & hujus
modi sunt Sal commune, fossile, ♂, O, ♀ &c. Germ. Sauer Salz.

Enneapharmacos, est Medicamentum ex novem simplicibus constans. Ita di-
citur Pessus quidam, qui ad Uteri & sedis Inflammationes confert, vid.
Galenus & Aegineta. Item Emplastra quædam apud Aëtium & Cels.

Enoch, creditur Hermes Trismegistus fuisse, juxta plerosque Spagyricos. Zachar.
in Opusculo Th. Chym. Lib. 1. cap. 4.

Enodis, & Enodus, i. e. Boni odoris. Germ. Das wohl riecht.

Enrevma, dicitur illud Sedimentum, quod est in medio quasi Urinæ.

Ens primum, à Paracelsis & Chymicis describitur, quod sit Extractum Mine-
rarum primum, quæ nondum perfectionem attigerunt, suntque Semi-
nales potentiae fœcundiores. Hinc nominari solet & *Materia prima*, quæ
est cujusque generis, & vim ad id proximam habet, ex qua primū motus
naturalis ad Substantiam existit. Petitur *primum Ens* è Mineralibus potis-
sum.

simum. Hinc enim Metallorum & Gemmarum aëtu quidem illis vacuæ, at potentia fœcundæ invenitur. In Vegetabilibus quæritur ex Plantis, cum adhuc sunt in Herba, vel immaturis Fructibus. Animalium classis non multa præbet, nisi è Sanguine conficere velis & Ovis. Ita & Rana-rum similiusque spermata ad hunc vocantur usum. *Helmontius rursus Ens* aliter posuit, tria constituens Entia: *Ens reale*, quod est Veritas: *Ens mentale*, quod est Ratio: *Ens rationis*, quod est non Ens, putatione matre oriundum. Tract. venatio Scientiarum, num. 27.

Ens *Qris*, sunt Flores Colcotharis cum *ca^uatione parati. Interdum etiam Sulphur Vitrioli anodynum intelligitur. Præparatur quoque ex Vitrioli ♂tis optimè reverberati & loti p. 1. & p. 2. *ci. s. a. per uationem cum tribus cohobiis. Aliquando etiam Oleum è Sulphure, Cupri Ens *Veneris* vocatur. *Johnson. Lexicon.*

Enstation, q. d. *Instillatitium*, nomen Collyrii ita dicti, quod Oculis installaretur liquidum. Vid. *Galen. Aeginet. & Rhod.*

Enstalaxis, est Instillatio. Germ. *Eintröpfßlung.*

Entale, est Alumen scissum. Germ. *Federweiz*. Quandoque ex □ G. arte spagyricâ, conflatur.

Entalium testaceum quoddam est Marinum, Fistulæ modo, longum & concavum, album, foris striatum, intus læve, raro longitudinem digitii superans. **E**ntale, *Antale*, *Antalium* & *Entalium* nominatur ab Author. Germ. *Purpur-Schneckenstein*. Ambo usu Medico haec tenus carent, solum Unguentum citrinum ingrediuntur. Vid. *Dentalium*.

Entaticos, intensivus, tribuitur Medicamentis internis & externis Venerem stimulantibus, alias Incentiva, dictis, item Satyrica, *Dieter.* n. 260. in fin. tale Emplastrum legitur apud *Aeginet. Lib. 7. cap. 17.*

Enterencyta, est Instrumentum quod Clysteres immittuntur. Vocatur & *Siphon*, *Syringa*. Germ. *Ein Elistir-Röhre oder Cannal.*

Entomon, est Infectum. Germ. *Ein Wurm.*

Enula, *Inula*, *Elenius* & *Helenium*. Vid. *Rad. Enulæ*, Germ. *Alant-Wurz*.

Enur, est occultus Vapor ∇æ, ex quo Lapidès generantur. *Mart. Rulandus & Johnson. Lexicon.*

Epantesis, Perfusionem ∇æ aut Infusionem significat. Qualis fieri solet in Balneis. Vid. *Hippocr.*

Epapbros, Spumans significat. Germ. *Das was schaumt.*

Epar & *Pulmo Sulphuris*, est Balsam. seu Tinctura Sulphuris,

Epar, id est Aër vel Æther. Germ. *Lufst.*

Eparita, dicitur *Paracelsi* Lutum quoddam argillaceum, haud dubiè à colore atro rubente. Unde & Tartarus eparitus. *Libro de Morbis tartareis*, cap. 4.

Epatica Herba, Germ. *Leber-Kraut*. Vid. *Herbas*.

Epatum, est Aloepaticum, vid. *Mart. Rul. & Johns. Lexicon.*

Epheimeron, *Iris Sylvestris*, Germ. *Wänen-Blümlein* / vid. *Flores Liliorum convallium*.

Epheimerum nostras, seu *Colchicum*. Germ. *Wiesen Zeitlosen*/ Radix bulbo similis, in pratis nascitur & locis humidioribus, ea exsiccata flaccida est, minime purgatoria sed lethalis. Germ. *Zeitlosen* / oder *nackende Huren*. *Job. Rhenod.*

Ephestias, est nomen Emplastri egregie Resiccantis. Ejus descriptio habetur apud *Aëtium Lib. 10. internemed. Hydropicorum. Gor. pag. 161.*

Epicarpia febrifuga, & *Hellebori albi* & sati ſib. Nitri zijk Ficuum q. s. ut fiat & Cataplasmatis instar. Carpis adhibentur horis duabus ante Paroxysmum tertianæ.

Epicarpium, est Medicamentum externum Cataplasmatis seu Emplastri instar, quod Pulsibus seu Carpis Manuum, Febribus intermittentibus depellendis, applicatur Germ. *Puls Pflaster* / oder *Gieber-Pflaster*.

Epice-

Epiceraftica, sunt Medicamenta quæ Humores acres obtundunt & tēperant.

Epiglossum, est Hippoglossum, Germ. Zäpflein-Kraut / vid. Herbas.

Epilatum, est Medicamentum Laxatiyum leve per Os sumptum.

Epiphyllocarpon etiam est Hippoglossum & Uvularia.

Epiplasma, in genere idem est, quod Cataplasma. Specialiter dicitur de Farina triticea in hydrelæo decocta, & vulneribus imposita. Gal. Lib. 3. de C.M.S.

Epipolasis, apud Chymicos est, cum natum ad superficiem duntaxat adscendit, eique insidet. Et quidem primum è centro ad superficiem Essentiæ extrahuntur, sed nonnunquam eadem Operatio inservit Operationi. Duplex est, humida & sicca :

Epipolasis humida est, cum è re in humore excedente collocata natum enatatur, emergitque usque ad summum, ubi subsistens apparet. Itaq; & natum per Enatationem seu Emersionem appellari potest. Adjuvatur autem hæc lævitatis naturalis Inclinatione & dissidio diversarum substantiarum, & procuratur non modò per calorem actualem, sed & potentiale.

Epipolasis sicca est, cum immediatè, ex re ipsa natum efflorescit, eique cohæret proximè in sicco. Et peragitur modis variis, operâ caloris elevantis & Clausuris apertis viam egressui laxantis. Mart. Rul. & Johns.

Epiranis, i. e. Aspersio, Infusio, Immissio. Germ. Ansprângung/Eingießung.

Episphragizomæ, significat Obsigno, insigno. Ità Chymici obsignant vasa sigillio Hermetico. Vid. Sigillum. Rhod. in Lex. Scribon. Signare vas, ne vires

Epith. ita à Medicis præscriptum, legendum est Epithema. (evanescant.

Epithatis, ab aliis *Elleborine* vocatur, estq; Planta quædam parva, exiguis foliis.

Epithema, est Medicamentum externum, quod partibus corporis nobilioribus, præsertim Cordi ac Hepati admovetur. Communiter est Mixtio Aquosa, quæ Capiti, Cordi, Hepati vel Stomacho imponitur. Germ. Umschlag.

Epithymbra, *Cassytha & Cacutha Thymbræ*, est Cuscuta major, Germ. Flachs-Senden. Vid. Herbas.

Epithymum, vid. Herbas. Germ. Thym-Senden/Stielkraut.

Epitrides, i. e. Laetula agrestis.

Epomphalion, dicitur Medicamentum, quod Umbilico impositum alvum movet. Talia vid. apud Aegin. Lib. 7. cap. 9.

Epomphalum, est Emplastrum, vel aliud quid, quod extuberantiis Umbilici applicatur. Germ. Nabel-Pflaster.

Eposilinga & Eposilingi, id est Squama ferri.

Epoas & Eops, est Upupa Avis. Germ. Ein Widhopff.

Epsema, est Decoctum vel Decoctio Musti in defrutum. Lex. Blanc.

Eptaphyllum est omnis Planta quæ Septem Folia habet. Germ. Eine sieben-blätterigte Blume.

Epuloticus, est nomen Medicamentorum, quæ non liquare, sed indurare carnem desiccare & cicatricem inducere, apta sunt. Suntque omnia terrestri siccitate prædicta & Adstringentia. Vid. Galen. Lib. 5. de S. F. c. 16.

Equi axungia, Germ. Pferds-Schmalz/oder Kamm-Fett. Est pinguedo ex juba Animalis quadrupedis notissimi. vid. Aldrov.

Equicervus, vid. Alce, Germ. Ein Elend. cuius descriptionem vid.apud Aldrov.

Equintia, est Flos Mali Granati. Germ. Granaten-Blüh.

Equisetum, Germ. Schaffenheu / vid. Herbas.

Equis marinus, Germ. Ein Meer-Pferd. vid. Hippopotamus.

Eregmos, in specie Fabam fresam, fractamque significat &c.

Eremæos, quietus, lenis. Dicitur de Igne apud Hipp.

Erestdanum Theophrast. est Numularia, Germ. Pfennings-Kraut.

Eretria, *Eretrias*, *Terra*, est species Terræ, quæ nomen habet ab Urbe Eubœæ, sita propè Chalcidem. Arab. dicitur Canabil. Sunt duæ ipsi colorum differentiæ, alba & cinerea. Modicè pinguis vid. Dioscid. & Fereſt.

Brica, Germ. Hende / vid. Herbas.

Ericeron, Ericerum, Collyrii species est, cuius aliquor differentias *Aetius* enumerat. Denominationem à Fructu Ericis accepisse videtur. Galen. & Gorr.

Ericon, i. e. Carica. Germ. Fingen.

Ericis, Hordeum, crassius divisum etiam significat, vid. Galen.

Erigerum seu Senetio, vid. Herbas.

Erinaceus combustus, Germ. Verbrendter Igel. Vid. Echinus, vel Aldrov. Lib. 2. de Quadrupedibus.

Eringium, Germ. Mannstreue / vid. Rad. Eringii.

Eron, Lanam significat, magni in Medicina usus. Ejus duæ sunt differentiæ, pura & sordida: Pura dicitur, quæ lota est, sordida vero illota, v. d. Eirion.

Eritrodanon vel Eritrodanum, est Rad. Rubiæ tinctorum. Germ. Röderoths Wurz.

Ermesia, Compositionis cuiusdam nomen est, quâ Magos quondam usos esse perhibent ad Liberos generandos, pulchros, bonosque. Contabat Nucleis Pineæ, Nucis tritis cum Melle, Myrrha, Croco & Palmeo Vino, atq; itâ admixto Latte bibere jubebant. &c. vid. Gorr. pag. 156

Erodentia, sunt Medicamenta, quæ acutis suis particulis Carnem erodunt.

Eron, i. e. Adams Lapis, Germ. Diamand.

Erosio, videatur Corrosio.

Errh. itâ à Medicis præscriptum, legendum est Errhinum.

Errhinum, Barbaris Nasale & Caputpurgium, estque Medicamentum, quod mediae formæ, naribus inditum, sine Sternutatione, humores, & præser-tim viscidos evacuat. Estq; liquidum, molle vel solidum. Liquidum fit vel ex succis Herbarum Errhinarum & Cephalicarum, ope Vini, aut alterius Liquoris, extractis, quibus aliquando V admiscetur, vel ex Decocto simplicium idoneorum, additis nonnunquam Succis, Melle, Syrupo: imo & ḡre molle fit ex ḡre, Melle, Oleo vel Succis excepto & ad Unguenti formam decocto. Solidum, vel forma Pulveris datur, & hoc in Sternuatoriis maximè locum habet, vel Turundæ, & dicitur Nasale, paraturq; ex Pulveribus idoneis, Mucilagine, Cera, vel Therebinthinâ exceptis Germ. Ein Mittel zum Schnupfen.

Eruca, vide Semen Erucæ. Germ. Weisser Senff.

Ervum, Gerin. Erbsen / vid. Sem. Orobis.

Eryngium, Eringum, vid. Rad. Eryngii, Germ. Mannstreue-Wurzel.

Erysimum, Germ. Wegsenff / vid. Herb. Erysimi.

Eryssiceptrum, Juncus angulosus, Triangulus, vid. Rad. Cyperi rotundi, Germ. Runde Cypern-Wurzel.

Erythrion, nomen est Malagmatis, cuius descriptio vid. apud. Aegin. Lib. 7. c. 18.

Erythrodanum, Rubea domestica seu Infectoria, vid. Rad. Rubeæ Tinctoriæ.

Esarium, est Salvia vel Flos ejus. Item Majorana.

Esdra, est nomen Antidotij cuiusdam prolixæ, ex valde contrariis compositæ & quidem ex 50. circiter simplicibus apud Aginet Lib. 7. cap. 11.

Esebon, Alybon, id est Sal armoniacum *, Germ. Salmiar.

Esenthe, est Pondus Drachmarum trium, 3ij.

Esistides, est Succus Plantæ, quæ dicitur Barba hircina.

Esmgrnismenos, Myrrhatus, epitheton Vini Myrrha conditi; quale Christo-Servatori Judæos crucifigendo dedisse existimat Linden. Ex X. §. 141.

Ess. itâ à Medicis præscriptum, legendum est Essentia.

Essatum effientiale & potentiale est Virtus, Potentia & Vis Medicamentosa, quæ mineralibus & vegetabilibus inest. Mart. Rul. & Johns.

Essatum vinum, est Destillatum & Rectificatum herbis ac similibus impléatum. ad earum Effata essentialia extrahendum, ut, Vinum de Chelidonia, Mélissa, Persicaria, Pulmonaria & cæteris pro Asthmate. &c.

Essentia Camphoræ, est V. Camphoratus. Germ. Campher. Brandstvein.

Essentia,

Essentia, est Extractum simplex e rebus tota natura sua perfectis productum. Si adhuc est in forma liquida, vocatur Essentia: si est coloratum, vocatur Tinctura. Si ad crassitatem inspissatum, abstracto menstruo, vocatur Extractum. Sunt quidam, qui Elæosacchara Essentias siccas nominant, sed sunt Elæosacchara & non Essentiae. Sign.

Essentia, Essentiæ Vocabulum significat accuratè loquendo balsamicam rei partem à crassiori separatam: quare cùm exactissima rei separatio beneficio extractionis peragatur, fit, ut pars illa balsamica à crassiore corpore extracta, Essentia dicatur, &c. *Lexic. Blanc.*

Essentia quinta, r. Alkali vegetabile volatile per putrefactionem inchoatam paratam, hocque jungatur tui proprio inflammabili, per Fermentationem elicto; deinde ambo, Cohobatione finita, jungantur o distillato, sic emergit genuina quinta Essentia nullò liquore tabilis.

Essentia quinta Animalium, est, quæ extrahitur ex partibus Animalium, ratione Missionis naturalis & vegetabilis: Itaq; praxis parum differt à vegetabilium apparatu.

Essentia quinta Mineralium, est, quæ ex Mineralibus conficitur.

Essentia quinta Mundi, Centrum Creaturarum omnium, Centrum Mundi & Rerum omnium, est Homo, Germ. Ein Mensch. vid. Homo.

Essentia Tartari, est Tinctura Tartari. Essentiam quintam Vini Lullius nominat vegetabilem, alii am primi Entis, & Cœlum, & Clavem Philosophorum.

Essentia quinta Vegetabilium, conficitur ex Vegetabilibus, nimis rūm ex tribus eorum principiis, arte Chymica, ex Sale, Sulphure & Mercurio.

Essentificatum, dicitur de Mercurio, vel to vivo ato puro, quando instar Crystalli pellucet. Hinc essentificatum crystallinum. *Libav. Apocal. Hermet. Part. I. Cap. 8. Tom. II. Oper. pag. 452.* (Rindens)

Esula & Peplos, vide Cortices seu Radices Esulae, Germ. Wolfsmilchwurzel: Esula Vulpina, Lathyrus, Granum Regium minus, vid. Semen Cataputiae minoris, Germ. Kleine Treib-Rörner.

Esurinum, Paracelso dicitur acetosum Medicamentum, quod suā naturā famen tantam excitare valet, ut etiam appetat non esculenta, & eadem concoquat.

Etaps, i.e. Balidma Pharmacum. (Lib. de tartar. Morb. c. 16.)

Ethees, est @ Rhenanum pretiosum. Germ. Rhenisch Gold.

Ethel & Ignem & nigredinem denotat. Turba fol. 61.

Ethelia, est Corpus adustum siccum, rubrum & album, Auricolla,

Ethelia, Tinctura rubra. Est & Flos albus Auri, idem quod Terra alba, Sulphur album, Magnesia. Longin. Harm. Chym. cap. I.

Ethesius, vid. Lapis Chrysolitus.

Evangeliste 4. Pharmacopœorum, seu 4. Capita rei Pharmaceuticæ, Medic. Domest. Guteri, fol. 251. & Tabul. 67. sunt Cera, Oleum, Mel & Saccharum.

Evaphion, nomen est Medicamenti ad hæmorrhoides, sic dicti à Lenitudine, cuius meminit Galen. Lib. 9. cap. 7.

Evaporatio, dicitur, quando Succi, Lixivia, aliaque leni igne evaporando inspissiorem consistentiam rediguntur. Chymicis dicitur atio liquidæ materiae & resolutio in halitus &c. *Lex. Brun.*

Everita, dicuntur Liquida, quæ illinuntur ad Ulcerā purganda.

Evelpidion, epitheton Collyrii liquidi, Diarrhodon dicti, quod & Diasmynum vocatur, apud Galen. Lib. 4. C. M. S. L. cap. 7.

Eupatorium Avicenne, Cannabinum seu Vulgar.

Eupatorium Dioscorid. est Agrimonia, Germ. Odemeng.

Eupatorium Græcorum, est Agrimonia, Odemeng.

Eupatorium Mesue, est Ageratum: quidam gratiolam, Wildt 1000. f. : Kraut oder weiß Aurin intelligunt.

Eupatorium Veterum seu Græcorum, est Agrimonia.

Euphorbium, Germ. Aufgetrockneter Saft vom Gewächs Euphorbia / est Succus concretus gummosus acerrimus ex fauciata Libica ferula ejusdem nominis extillatus. Cæterum ista Planta, an sit Arbor, an Frutex, an Ferula,

la, discrepant Auctores, quoniam non est adeò cognita. Ex Asia, Lybia, Mauritania, Peru, ad nos adfertur. Videantur Schräed. Ettmüll. & alii, de Virtutibus. *Hildanus*, *Riverius*, *Scultetus*. &c.

Euphrasia seu *Euphrasynē*, vid. Herb. Euphrasiæ. Germ. *Augentrost*.

Euporia, est Medicamentorum præparandi Facilitas, vel eorum operationis Promptitudo.

Euræos, à quibusdam ità dictus Lapis Judaicus, quasi facile fluens, quod Urinam movere & Calculos frangere dicatur Gorr. pag. 160.

Eutiglycea Theophr. Scythica, Sylitra, Libystafum, est Radix dulcis, vid. Rad., *Liquiritiae*, Germ. *Süßholz*.

Exagium, est nomen Ponderis, sextam partem Drachmæ complens.

Exaltatio, est Terminus Spagyricus denotans Exaltationem. Est Operatio, quae res affectionibus mutata, ad altiorem substantiæ & virtutis dignitatem perducitur; vel est Subtilatio, res sensim dissolvendo, in puriorum & maiorem virtutis suæ gradum transponens, & fit Circulatione, Ablutione vel Fermentatione. Germ. *Erhöhung* oder *Verbesserung*.

Exceptio, est Incorporatio aut Permixtio pulverum siccorum cum humiditate quapiam; hoc pacto Electuaria conficiuntur, cum Melle aut Syrupo Pulveres & Pulpæ excipiuntur: & pulveres Pilularum cum Syrupo, Melle, Vino, Succo aut Aloë dissoluta. Lex. *Blancard*.

Excipulum Chymicum, seu *Receptaculum Chymicum*, vel *Recipens*, est Vas amplum, in quo Guttæ & Vapores destillantes excipiuntur. Germ. *Receptacul* / *Vorlag* oder *Recipient*.

Excoctio, est species Elixationis vel Colliquationis, quæ fit ob nimiam humiditatem, non autem siccitatem. *Excoctio* dicitur quoque de Liquatione Metallorum crudorum, vulgo *Schmelzen*.

Excorticatio idem quod Decorticatio, est Corticis exterioris Denudatio, quod usitatum est circa Fructus, Radices, Semina. &c. Germ. *Abschelling der Haut* oder *Rinden*. vid. Decorticatio.

Excrementum, notat omne quicquid ab Alimentis post Coctionem, separatum, è Corpore est secernendum, ut *Saliva*, *Sputum*, *Lac*, *Mucus*, *Aurum*, *fordes*, *Bilis*, *Sudor*, *Alvi* & *Vesicæ Excrements*, item *Capilli* seu *Crines* & *Ungues*. Germ. *Unflath* / *Unrat* / oder *Ausswurf* der Natur.

Excrementum Succi vegetabilis, est Tartarus. □.

Excrementum Terræ, plenum grise subtilissimi, est Fungus Chirurgorum, Germ. *Bubenfist* oder *Wolfsfist*.

Exerantica, sunt Medicamenta Exsiccantia. Germ. *Austrocknende Mittel*.

Excussus, dicitur quando quid Madefactum iterum in Are agitatur, ut superflua humiditas adhærens separetur, ne Medicamentum, cui intingitur, nimis adhæreat. Scrib. Lib. n. 10, vid. Rhod. in not.

Exhalatio, idem est quod Evaporatio, cum siccii per calorem in Aërem elevati discedunt. Et fit potissimum in siccis tritis, positisque super Tabulis ferreis, vel Catinis plani fundi, vel etiam Clibanorum pavimentis; Igni succensō, vel circum supravè adhibito torrentur, donec halitus sint absunti, ut in venis Metallicis evenit. Mart. Rul. & Johnſ.

Exipoticos, epitheton aliquod Medicamentorum Digerentium aut Præparantium, quod Galenus coincidere existimat. vid. Lex. *Brun*.

Exoptos, i.e. *Percoctus*, *Excoctus*. Hipp. Lib. 7. Epid. LV. 15. vid. *Biscoctus*.

Exossis, *Exos*, epitheton Piscis Husonis, Ichthyocollæ, ità dicti, quod ossibus & spinis careat. Vid. Schräder. & Aldrov. *Hirudo* quoque *Exos* dicitur. Teste R. Keuchen.

Exoticus, i.e. *Extraneus*, *Peregrinus*. Remedia Exotica dicuntur, quæ aliunde è peregrinis terris transferuntur; & horum usum non semper præferendum esse Domesticis, judicat Schräed. & Hoffm.

Experientia, vid. *Empeiria* & *Empiria*, Germ. *Erfahrung*.

Experi-

Experimentum, vocatur Remedium, quod per Experientiam innovat, quamvis
Ratio virtutis nondum satis perspecta, &c. vid. *Paracelsus Dieter.* & alii.

Explicatio nominis Vitrioli, visendo internalia Terræ, rectificando, illatet oc-
cultus Lapis, Vrimeum medicamen. *N. Le Febure.*

Expr. ita à Medicis præscriptum, legendum est Exprime, seu Exprimatur, vel
Expressum.

Expressio, est Extractio per Prælum, quo res coacta substantiam, formâ liquidâ,
effundit. Ejus usus excellit in Succis & Oleis quibusdam extrahendis.

Expurgatio, vide infra Purgatio.

Exsiccatio, *Exiccatio*, *Exscans*, vid. *Siccatio*, vel *Siccans*.

Extergens, *Extertorius*, idem quod *Abstergens*, *Detergens*, vid. *Abluentia*.

Extinctio, communiter dicitur de Flamma, Δ nis vi quadam oppressâ & è medio
sublatâ.

Extr. ita à Medicis præscriptum, legendum est Extrahe seu Extrahatur, vel
Extractum.

Extractio triplex est: I. quæ fit per *Affusionem* alicujus Menstrui, Digestionem,
Expressionem & ad consistentiam Extracti liquidi vel spissi Evaporatio-
nem, & vocatur Extractio vel Extractum.

Extractio humida, II. est si alicujus compositi vel simplicis Liquor, vi Ignis per De-
stillationem peragit, & vocatur ∇ , sive Liquor.

Extractio sicca, III. est quando ex rebus siccis vi Δ subtiliores partes in sublime
elevantur, & ut Flores adhærescunt, & vocatur Elevatio sicca seu Δ atio.

Sign.

Extractum, *Eccyloma*, *Ecchylosis*, fit ex mixtis sive simplicibus per ∇ vel ∇ am
simplicem, seu alium Liquorem per Coctionem vel Extractionem; Colatio-
nem vel Expressionem, & ad consistentiam Extracti Destillationem vel E-
vaporationem, & vocatur Extractum.

Extractum Cnicopharmacum est Extractum Diacarthami.

Extractum Opii compositum, est Laudanum Opiatum, seu Nepenthes Vegetable.

Extremus, omnium Metallorum extrema vocantur ♀ . & ♂ . à *Nicolao Flamella*
in Annotat. additis *Th. Chym.* Vol. I. p. 733.

Exuberatio, dicitur de labore Spagyrico, quando tanquam ex Uberibus emul-
getur & extrahitur labore, v.gr. cum ex Argento vivo minerali fit ∇ prima.
Libav. *Apoc.* *Hermet.* part. post *Vid.* Tom. II. oper. pag. 421. Aliter *Lull.*
in *Praet.* cap. 27. quod Exuberatio humidi nutritivi & nutrientis sit op-
probriare nutrimentale, ad Temperamentum proportionatum qualitati-
bus nutriti, ut non sit nimis frigidum aut calidum &c. *Vol. IV. Th. Chym.*
pag. 164.

Exupera matricalis, i.e. Verbena, Germ, Ensen Kraut.

Exustio, idem est ac Incensio & Inustio.

Exuviae, Germ. Abgeschalte Schlangen-Haut / vocantur Cuticulæ, quas Ser-
pentes præsertim tempore verno exuunt & deponunt. Appellatur eti-
am ab aliis *Senecta*, *Syphor*, *Spolium*, *Vernatio*, *Exuvium*, &c.

Exydatoo, i.e. est in Aquam resolvo, diluo, in aqueam naturam converto, legitur
apud *Hippocr.* Lib. de Fist. 111. 2. & Lib. 4. &c.

Ezeberule, fit de Farina in Aqua cum Melle & Oleo frixa.

Ezedari, vocatur Zinziber. Germ. Ingber.

Ezeph, est Sol vel Aurum, ☽ Germ. Gold.

Ezezie & Ezezich, est Sal. Germ. Sals.